

Sygn. akt III Ca 2076/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

Sędzia SO Marcin Rak

SR (del.) Łukasz Malinowski (spr.)

Protokolant Agnieszka Wołoch

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. S. (1)

przeciwko E. L. i P. L.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 2 lipca 2015 r., sygn. akt I C 605/08

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Łukasz Malinowski SSO Andrzej Dyrda SSO Marcin Rak

Sygn. akt III Ca 2076/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2015r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach zasądził od pozwanych P. L. i E. L. solidarnie na rzecz powoda A. S. (1) 13.936,53 zł. z ustawowymi odsetkami od 1 sierpnia 2008r. oddalając powództwo w pozostałym zakresie i orzekając o kosztach procesu. Sąd Rejonowy ustalił, że strony w dniu 5 maja 2008 roku zawarły ustną umowę, na podstawie której pozwani zlecili powodowi ocieplenie elewacji budynku na nieruchomości położonej w K. przy ul. (...). Nie doszło do podpisania przez strony projektu umowy sporządzonego dnia 5 maja 2008 roku ustalającego wynagrodzenie powoda na 36.540 złotych netto. Prace rozpoczęte na początku maja 2008 roku powód ukończył po kilku tygodniach. Ocieplenie wykonano metodą lekką, mokrą, ze styropianu o grubości 10 cm i z tynkiem akrylowym o grubości 1 mm, co strony zgodnie ustaliły. Powierzchnia elewacji wynosiła około 405 m², a ocieplenia boniowanego około 30 m². Roboty obejmowały także osadzenie 11 sztuk parapetów zewnętrznych. Po zakończeniu prac, powód wystawił w dniu 24 lipca dwie faktury VAT, z których niezapłacona pozostała faktura nr (...) na kwotę 20.590 zł brutto. Prace wykonane przez powoda posiadały pewne usterki. Na poszczególnych stronach elewacji

widoczne były połączenia zewnętrznej faktury tynku na podcieniu po lewej stronie wejścia, brak pionu w narożniku południowo-zachodnim budynku w części drugiej kondygnacji, widoczne połączenie zewnętrznej faktury tynku w wyniku korygowania pionu narożnika elewacji południowo-zachodniej, widoczne połączenia płyt styropianowych, wyrzucenie elewacji w miejscu zamaskowania rury spustowej. Sąd Rejonowy ustalił, że średnie ceny rynkowe robót budowlanych wykonanych przez powoda, dla Województwa (...) w 2008 roku kształtowały się w przedziale pomiędzy 114 a 153 zł netto, natomiast średnie ceny rynkowe tego typu usług pomiędzy 70 a 90 zł za metr kwadratowy netto. Wartość prac wykonanych przez powoda wycenił biegły J. L. na kwotę netto 35.422 zł. (odpowiednio brutto 37.902 zł.). Ustalił też, że wartość robót remontowych koniecznych do naprawienia usterek, za których powstanie odpowiedzialność ponosi powód to brutto 4.312 zł. Zbieżna z tym stanowiskiem była opinia biegłego J. H. (1), który koszty usunięcia wad wycenił na kwotę 4.892,46 zł brutto i o tyle też, powinno ulec obniżeniu wynagrodzenie powoda ustalonego przez biegłego w kwocie netto 37.005 zł a brutto 39,595,35 zł. Z ustaleń Sądu wynika, że przy przyjęciu stawki w wysokości 90 zł za m² wykonanych przez powoda prac, wartość wykonanej przez niego pracy wynosiła 37.828,99 zł brutto. Biegli ocenili nadto, że zaistniałe wady nie były wadami istotnymi, wszystkie były usuwalne. Dlatego zamawiającym przysługiwało prawo żądania obniżenia wynagrodzenia, tym bardziej, że powód wyraził gotowość pokrycia kosztów nieprawidłowego wykonania tynku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że w sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 637 § 1 i 2 k.c., w brzmieniu sprzed jego uchylecia w dniu 25 listopada 2014r. Zgodnie z jego treścią, jeżeli dzieło ma wady, zamawiający może żądać ich usunięcia, wyznaczając w tym celu przyjmującemu zamówienie odpowiedni termin z zagrożeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu nie przyjmie naprawy. Przyjmujący może odmówić naprawy, gdyby wymagała nadmiernych kosztów. Zgodnie natomiast z § 2 tego przepisu, gdy wady nie są istotne, zamawiający może żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku. To samo dotyczy sytuacji, gdy przyjmujący zamówienie nie usunął wad w terminie wyznaczonym przez zamawiającego. Z ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy wynika, że wady nie były istotne i były usuwalne. Ich zakres był w dużej mierze bezsporny między stronami. Zdaniem Sądu Rejonowego powód przyznał, że do zapłaty, przyjmując cenę 90 zł/m² ocieplenia, pozostała kwota 18.828,99 zł. Natomiast z opinii biegłego J. H. (1) wynikało, że wartość robót remontowych koniecznych do usunięcia wad zawinionych przez wykonawcę wynosi 4 892,46 zł. Dlatego pozwani są zobowiązani do zapłaty powodowi różnicy pomiędzy wymienionymi kwotami. Sąd przyjął stawki z opinii biegłego J. H. (1) jako opinii najaktualniejszej czasowo, ponadto jej ustalenia i wnioski korelowały z opinią biegłego J. L.. Obaj ustalili rozsądny i niezbędny zakres prac naprawczych oraz wycenili je zgodnie z obowiązującymi miejscowo stawkami za wykonanie robót budowlanych. W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako niezasadne. O kosztach procesu orzekł w myśl art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdziału.

Apelacją pozwani zaskarżyli wyrok w całości, zarzucając naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, w szczególności przez pominięcie ustaleń zawartych w opinii biegłej A. S. (2) i w konsekwencji błędne ustalenie kosztów koniecznych dla usunięcia wad dzieła;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku faktów, które Sąd uznał za udowodnione i dowodów na których się nie oparł i przyczyn dla których odmówił im wiarygodności, co utrudnia poddanie wyroku ocenie instancyjnej.

Nadto skarżący zarzucili błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że strony ustaliły wynagrodzenie za prace powoda na kwotę 90zł/m², podczas gdy pozwani konsekwentnie wyjaśniali, że uzgodniono kwotę 70zł/m². W oparciu o te zarzuty pozwani wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanych kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych. Zdaniem powoda Sąd pierwszej instancji prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy i doszedł do słusznego przekonania, że żądanie objęte pozwem było w części uzasadnione.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja była nieuzasadniona.

Dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne i ocena prawna roszczenia są prawidłowe i zasadniczo nie wymagają uzupełnienia. Sąd Odwoławczy przyjmuje je za własne bez konieczności ponownego ich przytoczenia.

Wbrew zarzutom skarżących uzasadnienie Sądu pierwszej instancji zawiera podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w postaci faktów, które Sąd uznał za udowodnione. Dowody na których Sąd pierwszej instancji się oparł, prawidłowo wymienił w treści ustaleń faktycznych, nie dokonując ich szczegółowego omówienia, czego wszak treść art. 328 § 2 k.p.c. nie wymaga. Trafny okazał się zarzut braku omówienia w treści uzasadnienia przyczyn, dla których Sąd pierwszej instancji nie oparł się na pozostałych dowodach i wyjaśnienia dlaczego odmówił im wiarygodności bądź mocy dowodowej stosownie do art. 328 § 2 k.p.c. Pomimo tego uchybienia, wbrew zarzutom skarżących wydane orzeczenie poddaje się kontroli instancyjnej, w szczególności w zakresie nieprzydatności opinii sporządzonej przez biegłą A. S. (2). Sąd pierwszej instancji szcążkową ocenę tego dowodu zawarł w ustaleniach faktycznych, słusznie podnosząc m.in., że biegła przyjęła „szerszy zakres poprawek”. Sąd Odwoławczy w świetle zarzutu skarżących dokonał analizy opinii biegłej i uznał, że opinię sporządziła w oparciu o nieprawidłowe założenia – kosztów usunięcia wszystkich usterek ocieplenia budynku wykonanego przez powoda a nie w oparciu o stosunek w jakim powinno zostać obniżone wynagrodzenie za dzieło wadliwe w odniesieniu do dzieła bez wad. Taki bowiem zarzut w oparciu o art. 637 § 1 k.c. złożyli pozwani w toku procesu. Biegła ostatecznie w ustnej opinii przyznała, że czym innym są koszty usunięcia usterek ocieplenia które ostatecznie oszacowała na 35% robót, a czym innym obniżenie wynagrodzenia, które oszacowała na „jakieś 20-25%”. Brak precyzji biegłej w tym zakresie i sporządzenie opinii pisemnej w oparciu o błędne założenia, nie mogło skutkować uznaniem dowodu tego za miarodajny. Zdaniem Sądu Odwoławczego biegła także nieprawidłowo przypisała powodowi odpowiedzialność za wadliwie wykonanie części elewacji południowej i zachodniej polegające na sztukowaniu ocieplenia elewacji kawałkami styropianu. Usterka ta była następstwem konieczności dostosowania ocieplenia do krzywizny ściany, za wykonanie której powód nie ponosił odpowiedzialności. Biegła przyjęła także do wyliczenia zarówno kosztów usunięcia wad jak i wynagrodzenia za wykonanie dzieła –znacznie zawyżone parametry. W następstwie czego wartość wynagrodzenia należnego powodowi wyniosła 63.157,23 zł. przy przyjęciu kosztu ocieplenia 1m² elewacji na poziomie ponad 150 zł. czyli znacznie przekraczającym ustalenia stron. Z tych przyczyn opinii biegłej A. S. (2) należało odmówić mocy dowodowej, co ostatecznie Sąd pierwszej instancji prawidłowo uczynił wbrew zarzutom apelacji.

Nie można przypisać Sądowi pierwszej instancji naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przy czynieniu ustaleń co do wysokości umówionego wynagrodzenia za wykonane dzieło. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem sądów powszechnych - skuteczne postawienie tego zarzutu wymaga od apelującego wykazania, że ocena sądu była rażąco błędna lub oczywiście sprzeczna z treścią zebranego materiału dowodowego, nieodpowiadająca zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Natomiast wywodu takiego skarżący nie przedstawili, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że Sąd pominął w tym zakresie zeznania pozwanych. Sąd pierwszej instancji z zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci: projektu umowy podpisanej jednostronnie przez powoda, zeznań świadka A. S. (3), kosztorysu ofertowego oraz opinii biegłych J. L. i J. H. (2) wyciągnął prawidłowe wnioski w zakresie wysokości wynagrodzenia w kwocie 90zł/m² netto. Zeznania pozwanych w tym zakresie miały charakter wyłącznie polemiczny i zmierzały do obniżenia należnego powodowi wynagrodzenia.

Prawidłowo Sąd pierwszej instancji wyliczył wynagrodzenie za wykonane ocieplenie bezspornych 405,96 m² elewacji na 36.536,40 zł. netto, które powiększył o koszty boniowania (2562 zł. netto) i montażu parapetów zewnętrznych (385 zł. netto). Koszt dodatkowych prac trafnie wyliczył biegły J. L. czego strony w toku procesu nie kwestionowały.

Niezasadnie podnosili skarżący, że należne wynagrodzenie z tego tytułu nie zostało obniżone przez Sąd pierwszej instancji o ujawnione wady elewacji. W uzupełniającej opinii z 16 kwietnia 2012r. biegły J. L. wyliczył koszt usunięcia wad elewacji wschodniej na 4030,40 zł. netto przy przyjęciu 80 zł/m² kosztu wykonania elewacji. Po przeliczeniu tych kosztów w oparciu o umówione wynagrodzenie na poziomie 90 zł/m² – wskazane wynagrodzenie z tytułu wad elewacji wschodniej winno być obniżone o 4.129,20 zł. netto, co daje 35.354,20 netto czyli 37.828,99 zł. brutto. Trafnie Sąd pierwszej instancji obniżył to wynagrodzenie o wady elewacji zachodniej i koszt przemalowania elewacji południowej, wynikające z opinii biegłego J. H. (2) w łącznej kwocie 4.892,46 zł. brutto. Przy uwzględnieniu zapłaconej przez pozwanych przed procesem kwoty 19.000 zł. pozostałe należne powodowi wynagrodzenie za wykonane dzieło obniżone o wady elewacji trafnie określił Sąd pierwszej instancji w kwocie 13.939,53 zł.

Z tych przyczyn apelacja pozwanych na zasadzie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu jako bezzasadna. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. stosownie do jego wyniku zasądzając od pozwanych solidarnie koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł.

SSR del. Łukasz Malinowski SSO Andrzej Dyrda SSO Marcin Rak